

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB
info@engelska.se

Internationella Engelska Skolan
mary.dahlin@linkoping.engelska.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Internationella Engelska Skolan i
Linköpings kommun

Tillsyn i Internationella Engelska Skolan i Linköpings kommun

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under Våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Engelska Skolan i Linköping besöktes av Skolinspektionen den 16 april 2012.

Fakta om skolan

Skolverket godkände Internationella Engelsk skolan i Linköping den 25 jan 2002, (dnr 01:1408) som en fristående grundskola i Linköping. Tillståndet avsåg årskurserna 6–9 och skolstart läsåret 2002/2003. Skolverket beviljade om uppskjuten skolstart den 3 september 2002 (dnr 2002:1408) till läsåret 2003/2004. Beslut om fortsatt tillstånd för fristående grundskola efter byte av huvudman beslutades 15 april 2005 (dnr 2005:0318). Skolinspektionen beslutade den 20 mars 2009 (2009: 0865) om rätt till utökning av undervisningen för årskurserna 4–5 i grundskolan.

Skolans huvudman är Internationella Engelska skolan i Sverige AB. Företaget har sitt säte i Täby och organisationsnummer 556462-4368.

Måluppfyllelsen för årskurs 9 visar enligt Skolverkets nationella statistik för de senaste fem åren ett meritvärde mellan 231 och 250,3 (2010) poäng. Genomgående ligger måluppfyllelsen och betygsresultaten över riksgenomsnittet. År 2011 hade de elever som slutade årskurs 9 ett genomsnittligt meritvärde på 239,8 i jämförelse med rikets 210,6.

Flickor med utländsk bakgrund i Engelska skolan hade det högsta meritvärdet enligt Skolverkets statistik för 2011, 254,1 i jämförelse med samma kategori i riket som var 201,2. Flickor med svensk bakgrund i Engelska skolan hade ett meritvärde 253,2.

Pojkar med utländsk bakgrund hade dock ett lägre meritvärde, 223, än pojkar med svensk bakgrund, 226,9 i Engelska skolan. Motsvarande värde för riket var år 2011 183,1.

Andelen elever som har nått kunskapskraven de senaste fem åren har varierat mellan 82 och 90 procent. Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen var 2011 i Engelska skolan 90,4 procent. Motsvarande värde i riket var samma år 77,3. Andelen flickor med svensk bakgrund i Engelska skolan som nådde kunskapskraven var 92,7 procent medan samtliga flickor med utländsk bakgrund nådde detta mål. Totalt sett var det 86,7 procent av pojkarna som nådde kunskapskraven i Engelska skolan i Linköping. Motsvarande värde för riket var 74,6 procent. 86 procent av alla pojkar med svensk bakgrund nådde kunskapskraven. Andelen pojkar med utländsk bakgrund som nådde kunskapskraven var något högre, 88 procent enligt den nationella statistiken för 2011.

År 2011 fick 23,9 procent av eleverna ett lägre slutbetyg i engelska i jämförelse med provbetyget på det nationella provet. En jämförelse med motsvarande värde för riket i engelska var samma år 8 procent. 39,1 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg i

svenska i jämförelse med provbetyget på det nationella provet. Andelen med ett högre betyg än provbetyget i svenska i riket var 15,9. I matematik fick 9,2 procent ett högre slutbetyg i jämförelse med provbetyget på det nationella provet. Motsvarande värde i riket var i matematik 27,4.

Av skolans egen sammanställning av resultat för årskurs 5 framgår att flertalet elever når målen för utbildningen. Skolan saknar sammanställning av nationella prov för årskurs 5. Huvudmannen hänvisar till att nationella proven för årskurs 5 var frivilliga att genomföra våren 2011.

Skolinspektionen bedömer att Engelska skolan i Linköping når studieresultat som väl hävdar sig i förhållande till motsvarande värde i riket. Andelen pojkar som når kunskapskraven är dock lägre än flickorna. Det behövs således insatser i form av analys och åtgärder för att säkerställa alla elevers möjligheter att nå goda resultat oavsett bakgrund eller kön. Skolan måste också analysera det faktum att resultatet från de nationella proven avviker i förhållande till riket. Se vidare under kapitlet om Systematiskt kvalitetsarbete.

Av skolbesöket framgår inget som motsäger det faktum att miljön präglas trygghet och studiero. Det framkommer dock av skolans egna enkäter att cirka 20 procent av de elever som svarat anser att personalen inte motverkar kränkande behandling i tillräcklig grad. Se vidare under kapitlet Trygghet och studiero.

Helhetsbedömning

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Även elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Även om den nationella statistiken med avseende på andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen visar att flertalet elever når detta mål framgår att alla elever inte omfattas av detta. Det råder t.ex. skillnader mellan pojkars och flickors resultat och andelen pojkar som nådde kunskapskraven i alla ämnen 2011 var 86,7 procent. Motsvarande andel bland flickor som nådde kunskapskraven var 92,7 procent samma år. Andelen elever som har nått kunskapskraven de senaste fem åren har varierat mellan 82 och 90 procent.

Skolan bedriver en del av undervisningen på engelska. Av tillsynen framgår att det inte är säkerställt att alla elever får förklaring på svenska om det finns behov av detta. Tillsynen visar att undervisningen inte alltid utgår från elevernas förutsättningar och behov. Skolan behöver därför förvissa sig om att alla elever får den undervisning de har rätt till enligt styrdokumentet.

Skolan har ordningsregler och system för vad som händer om dessa inte följs. Av tillsynen framgår dock att reglerna inte är framtagna tillsammans med eleverna. Flera av reglerna är återkommande vid huvudmannens skolor och det varierar hur lärarna vid Engelska skolan i Linköping följer upp hur reglerna efterföljs.

Av dokumentation och intervjuer framgår att elevernas inflytande på undervisningen är begränsat. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller till stora delar författ-

ningens krav men det saknas t.ex. åtgärder efter den kartläggning som gjorts om lärarnas bristande agerande och avståndstagande för att motverka kränkande behandling.

Tillsynen visar att det finns en struktur för att erbjuda särskilt stöd. Trots detta framgår att det finns behov av ytterligare insatser av specialpedagog. Vidare måste innehållet i åtgärdsprogrammen utformas så att de kan utvärderas och fungera som ett verktyg för elever med behov av särskilt stöd. Skolan erbjuder svenska som stöd inom ramen för språkvalet vilket inte är i enlighet med författningen.

De individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras så att de beskriver elevernas utveckling i varje ämne och inte i block för alla elever. Skolinspektionen vill också betona vikten av att skolan tydligt informerar elever och föräldrar om skillnaden mellan den skriftliga individuella utvecklingsplanen och ett betyg.

Det systematiska kvalitetsarbetet behöver förbättras så att underlaget bättre beskrivs och analyseras. Vidare måste skolan Säkerställa att elevernas åsikter och medverkan i det systematiska kvalitetsarbetet säkerställs.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Engelska Skolan i Linköping att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 december 2012 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Säkerställa att lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering

Enligt skollagen ska det i utbildningen tas hänsyn till elevers skilda behov. Av läroplanen följer att lärarna ska anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar och behov.

Tillsynen visar att det varierar mellan lärarna hur väl de anpassar undervisningen efter varje elevs förmåga och behov. I Engelska skolan bedrivs undervisningen på engelska bl.a. i de naturorienterande ämnena och i matematik samt i bild. Av intervjuer framgår att alla lärare i de ämnen där undervisningen sker på engelska språket inte alltid kan förklara på svenska om eleverna har behov av detta. Istället hänvisas eleverna till någon av kamraterna eller till en ordbok. Detta gäller i synnerhet yngre elever. Detta innebär ett hinder för att samtliga elever ska få lika förutsättningar att nå målen för utbildningen. Lärarna beskriver att tvåspråkigheten diskuteras ofta och beslut om de ämnen som ska undervisas på engelska fattas av huvudmannen. Det framgår också att

flera elever upplever undervisningen i de ämnen som sker på engelska språket som en begränsning. Detta gäller särskilt elever med annat modersmål än svenska.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att skollagens krav och läroplanens intentioner om att anpassa undervisningen utifrån elevers förutsättningar och behov kan förverkligas.

Författning

1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § första meningen skollagen, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Säkerställa att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Säkerställa att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt Lgr 11/Lpo 94 är det inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Vidare anges att skolan ska ha en tydlig progression för arbetet med att ge eleverna möjlighet till inflytande utifrån stigande ålder och mognad. Rektor har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Den närmare utformningen av inflytandet ska enligt skollagen anges i samband med planeringen av utbildningen.

Av Engelska skolans information framgår att skolan "tror på kärv omtanke och karaktärsutveckling. Vi strävar efter att skapa en lugn arbetsmiljö där disciplin och respekt uppehålls och tjänar som främsta rättesnöre. Elever och föräldrar skriver under en skriftlig överenskommelse med skolregler/förväntningar innan de börjar i skolan. Om kontraktet bryts kontaktas föräldrarna. Vi håller elever ansvariga för sina handlingar. Ohörsamhet och överträdelser hanteras skyndsamt när det behövs. Eleverna lär sig väldigt snabbt att de belönas för att följa reglerna och arbeta hårt. Reglerna är till förmån för eleverna."

Citatet ovan är en del av den gemensamma informationen för de skolor som ingår i företaget Engelska skolan AB som förmedlas av huvudmannen. Tillsynen i Engelska skolan i Linköping visar att skolan har olika forum för inflytande i form av klassråd och

elevråd samt matråd. Samtidigt präglas en stor del av elevintervjuerna och informationen i dokumenten av de olika sanktioner som finns om man bryter mot skolans regler. (se vidare under Trygghet och studiero). Av samtliga elevintervjuer framgår att det varierar mycket i vilken grad lärarna bjuder in eleverna till att delta i utformningen av undervisningen. Eleverna menar att det finns lärare som betonar elevernas delaktighet medan andra aldrig ger möjlighet till inflytande. Utsagorna i lärarintervjun visar att det finns en variation mellan lärarna hur de inbjuder eleverna att delta i utformandet av undervisningen. Det finns en ambition att lyssna till elevernas åsikter men av lärarintervjun finns inget som visar att elevernas inflytande prioriteras och ingår som ett återkommande inslag i undervisningen. Av intervju med rektorn framgår att skolan arbetar med att öka inflytandet i undervisningen vilket Skolinspektionen ser positivt på. I skolans dokument finns dock inget som beskriver hur inflytandet i undervisningen ska utformas.

Skolinspektionen kan konstatera att läroplanens intentioner om principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig och att detta ska omfatta alla elever är inte tydligt beskrivet i Engelska skolans dokumentation i Linköping. Skolinspektionen konstaterar vidare att Engelska skolan har ambitionen att skapa en trygg studiemiljö för alla elever men detta får inte motverka styrdokumentens krav på inflytande. Granskningen visar att det är upp till varje lärare att erbjuda elevinflytande i enlighet med styrdokumentet och att detta erbjuds i liten omfattning. Inte heller ökar eleverna inflytande i takt med ålder och mognad. Skolinspektionen bedömer därför att åtgärder krävs för att öka elevernas inflytande på utbildningens genomförande och innehåll.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9, 14 §§ första stycket skollagen, Lgr 11, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Säkerställa att de ordningsregler som finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten.
- Säkerställa att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska för varje skolenhet finnas ordningsregler. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektor beslutar om ordningsregler.

Skolans ordningsregler finns beskrivna i planen mot kränkande behandling. Reglerna är uppdelade i; allmänna regler, regler i matsalen och regler för idrott. De allmänna reglerna omfattar 31 regler och behandlar bl.a. vikten av att komma i tid, förbud att

springa i korridoren och förbud mot s.k. skojbråk. En av reglerna anger också att "Vid Engelska skolan i Linköping förväntar vi oss att våra elever har anständig klädsel. Inga underkläder får vara synliga". Reglerna i matsalen beskriver bl.a. hur man ska hantera mat som tappas och hur man ska agera när man har ätit färdigt. Reglerna i idrott anger att man följer normala säkerhetsregler. Dessa redovisas dock inte. Vidare anges att man inte kan delta utan idrottskläder och att kontakt tas med vårdnadshavare om man utan att meddela läraren inte deltar i idrottslektionen. Sammanställningen av regler följs av en beskrivning vad som händer om man bryter mot reglerna under rubriken Regelbrott. Av sammanställningen framgår att om man bryter mot reglerna utfärdas varning. Efter ett antal varningar kallas vårdnadshavare till skolan för möte med skolledningen. Det framkommer också att det finns en påföljd som innebär kvarsittning på fredag eftermiddag om man får ett visst antal varningar. Detta finns inte med i skolans information.

Av elevintervjuer framgår att ordningsreglerna inte är framtagna tillsammans med eleverna. De känner dock till reglerna och vet vad som händer om man bryter mot dessa. Enligt lärare och rektor är de flesta av reglerna gemensamma för alla skolor inom företaget och ingår som en del konceptet. Av elevintervjuer framgår att det också är mycket olika hur lärarna tillämpar reglerna. I lägre årskurser betonas reglerna mer än i högre årskurser. Det varierar dock mycket i samtliga årskurser hur lärarna väljer att tillämpa reglerna.

Skolinspektionen konstaterar att Engelska skolan i Linköping inte följer skollagens krav på att ordningsreglerna ska utarbetas tillsammans med eleverna och följas upp på varje skolenhet. De regler om "anständig klädsel" som beskrivs ovan kan dessutom uppfattas som integritetskränkande för eleverna.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagens ska huvudmannen säkerställa att det varje år upprättas en plan med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller till stora delar skollagens krav. Det saknas dock en koppling till de slutsatser som dragits från den kartläggning som gjorts. Under rubriken Kontinuerligt arbete i planen anges att skolan gör enkätundersökningar där frågor om skolmiljö ingår och resultaten ger underlag för utvecklingsarbete. Resultaten redovisas inom ramen för skolans kvalitetsarbete men de frågor som behandlar bl.a. om lärarna agerar aktivt mot kränkande behandling redovisas inte på någon plats. Det framgår bl.a. av enkätundersökningar från 2011 att en femtedel av de 300 av eleverna som svarat inte tycker att lärarna agerar och tar avstånd mot kränkningar; "Do adults in the school pay attention to and actively take a stand against different forms of violence such as disruptions, verbal and physical abuse or tendencies toward bullying?".

Av planen framgår att det gjorts en utvärdering av åtgärderna för Skolåret 2010/2011 och målen för 2011/2012 redovisas. Målen för 2011/2012 omfattar bl.a. att den s.k. elevombudsmannen borde vara mera synlig och att det ska skapas nya rutiner för hur planen mot kränkande behandling presenteras och revideras. Det är dock svårt att se att de konkreta målen utgår från slutsatserna av den tidigare beskrivna kartläggningen. Det redovisas ej heller någon åtgärd som har sitt ursprung i de enkätsvar som redovisas ovan. Sammanfattningsvis måste huvudmannen tillse att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Författning

5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställa att Särskilt stöd ges till elever som uppvisar svårigheter i skolsituationen även om de uppnår kunskapskraven som minst ska uppnås.
- Säkerställa att rektor ser till åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges särskilt stöd på det sätt eleverna behöver och har rätt till och läroplanen för grundskolan anger i riktlinjerna att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd. Vidare ska innehållet i åtgärdsprogrammet enligt skollagen visa vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Särskilt stöd

Granskningen visar att det finns en tydlig struktur med avseende på särskilt stöd för att utreda och organisera undervisningen för att kunna erbjuda detta. Andelen elever som är i behov av särskilt stöd har dock ökat och inte minst gäller detta elever med annat modersmål än svenska. Skolan har i dagsläget drygt 700 elever. Även om några lärare inom ramen för sin tjänst har utrymme för att erbjuda särskilt stöd så hänvisas flertalet elever med behov av särskilt stöd till två lärare med specialpedagogisk utbildning och kompetens. Av elevintervjuer framgår att det är svårt att få stöd i vissa ämnen även om skolan uppger att man kan få detta i alla ämnen. Lärarna hänvisar istället till den extra undervisning som erbjuds flera eftermiddagar i veckan. Flera utsagor i lärar- och elevintervjuerna påvisar ytterligare behov av stöd för att alla elever ska nå målen för utbildningen. Av elevintervjuer framgår t.ex. att det är svårt att få stöd i spanska och eleverna hänvisas även här till extra undervisning efter skoldagens slut. Av lärarintervju framgår att stödet på eftermiddagarna är s.k. läxstöd och att detta kan finnas med

som ett förslag till särskilt stöd. Granskningen visar också att stöd i svenska erbjuds inom ramen för språkvalet. Se vidare under Enskild elevs rätt.

Rektor måste vidta åtgärder för att säkerställa att alla elever som är i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till.

Åtgärdsprogrammets innehåll

Av de åtgärdsprogram som har granskats framgår att beskrivningar är övergripande och det saknas anknytning till omständigheter på skol-, grupp- respektive individnivå i de flesta dokument. Innehållet i åtgärdsprogrammet ger ingen vägledning i vad skolan ska göra mer än i allmänna termer, t.ex. tillsätta resurser och ge stöd i svenska. Målen för insatserna är också övergripande, t.ex. nå målen i årskurs 9. Detta gör sammanfattningsvis att det är svårt att utvärdera huruvida åtgärdsprogrammen har gett något resultat. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att säkerställa att innehållet i åtgärdsprogrammen motsvarar författningens krav.

Av åtgärdsprogrammen framgår inte tydligt hur det kan överklagas utan hänvisning görs till rektorn. Rektor måste säkerställa att det tydligt framgår hur man ska överklaga när ett åtgärdsprogram har upprättats.

Författning

3 kap. 9 och 10 §§ skollagen
2.2 Kunskaper, Lgr 11

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Säkerställa att betyg dokumenteras i betygskatalog i enlighet med bestämmelserna.
- Säkerställa att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Säkerställa att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skolförordningen framgår att betyg ska dokumenteras i betygskatalog. Rektor ansvarar för att betygskatalog förs. Enligt skollagen får rättelse på grund av skrivfel eller liknande förbiseende rättas av rektor.

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Granskningen visar att det i flera betygskataloger gjorts ändringar i betyg utan att rektor har fattat detta beslut. Åtgärder behövs därför från rektorns sida för att säkerställa att betyg dokumenteras i betygskatalog i enlighet med författningarna.

Granskningen av de skriftliga omdömena som inkommit inför tillsynen visar att de är kortfattade med övergripande formuleringar och sällan ger tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella kunskapskraven. Det är också svårt att utifrån flertalet av de skriftliga omdömena se att läraren i allmänhet lyfter fram elevens utvecklingsmöjligheter för att stimulera fortsatt lärande. Flera skriftliga omdömen beskriver de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena utan att anknytning till varje ämne inom respektive block. Några avviker emellertid positivt från detta och beskriver på ett tydligt sätt i alla ämnen vad eleven ska göra för fortsatt lärande. De skriftliga omdömena lever dock inte upp till författningens krav om att ge en tydlig bild av elevens kunskapsutveckling i de ämnen som eleven får undervisning i. Enligt Skolverkets allmänna råd är det även vid ämnesövergripande undervisning viktigt att eleven får omdömen i varje enskilt ämne utifrån kunskapskraven. Undantag från detta är undervisningen i årskurs 1–3.

De individuella utvecklingsplanerna är även de kortfattade och har tyngdpunkten på vad eleven ska göra, T.ex. "tänka på att räcka upp handen när läraren frågar" och "undvika tråkigheter i samband med matteläxan". Den individuella planen uppfyller inte kraven på att vara framtidsinriktad och sammanfatta skolans insatser för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling.

Åtgärder behövs således för att säkerställa att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna med omdömen motsvarar skollagens krav.

Författning

3 kap. 19 § skollagen

6 kap. 5 § skolförordningen

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Säkerställa att rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Motivering

Av skollagen framgår att rektor ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och rektor. Vidare framgår av läroplanen för grundskolan, Lgr 11, att den dagliga pedagogiska ledningen av sko-

lan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Under rubriken Internationella Engelska skolan i Sverige beskriver huvudmannen "ett väl utvecklat system för kvalitetskontroll". Av beskrivningen framgår att "hårda variabler" används i form av "toppresultat på de nationella proven" tillsammans med annan offentlig statistik samt sjukfrånvaro bland personal och andel lärare med svensk eller utländsk examen. De "mjuka variablerna" utgörs av svar på enkäter från elever, föräldrar och personal. Tillsammans med en beskrivning av hur skolan arbetar med uppföljning under året görs också en sammanfattning av hur huvudmannen avser att följa upp resultatet.

Enkätfrågor till personal omfattar bl.a. om man kan börja lektionerna utan specifika problem och om man kan förmedla Engelska skolans idé; dvs. "we want our students to learn to command the English language in an environment of order, where teachers can teach students can learn". Elevfrågorna behandlar bl.a. om man som elev kan rekommendera skolan till en vän. Dessutom ställs frågor till eleverna om de känner sig trygga och om lärarna aktivt motverkar kränkande behandling. Föräldrarna ska bland annat svara på hur de värderar rektors arbete och undervisningens kvalitet.

Av lärarintervjuerna framgår också att det görs utvärderingar kontinuerligt. Det görs dock inga sammanställningar av resultaten utan det är upp till varje lärare att följa upp detta utan att rektorn får information om resultaten.

Samtliga resultat presenteras i jämförelse med de övriga skolorna inom koncernen utan att ange namnet på respektive skola. Under rubriken "Main observations from the statistics spring 2011" beskrivs utvecklingsområden, "Areas for development" och slutsatser efter huvudmannens möte med skolledningen i september 2011. De slutsatser som dras är bl.a. att personalens och föräldrarnas deltagande i enkäterna är låga, att elevernas rekommendation av skolan till andra är låga och att kunskapsresultaten är stabila och goda. Av dokumenten framgår att huvudmannen begär in svar från skolan hur man i ledningsgruppen har arbetat med utvecklingsområden som beskrivs ovan.

Skolinspektionen konstaterar att det finns system för att följa upp skolans resultat. I det systematiska kvalitetsarbetet saknas dock en analys och flera synpunkter följs inte upp på ett relevant sätt. Det gäller framförallt elevernas synpunkter om arbetsmiljön. Enligt tidigare beskrivningar finns ett antal elever som inte känner sig trygga och att cirka en femtedel av eleverna som svarat är tveksamma till om lärarna agerar aktivt mot kränkande behandling.

Elevernas kunskapsresultat beskrivs som stabila och goda. Under beskrivningen av måluppfyllelse och resultat i skolbeslutet beskrivs utifrån samma statistik t.ex. vissa skillnader i resultat mellan flickor och pojkar och mellan elever som svensk eller utländsk bakgrund. Detta förhållande behandlas inte i dokumenten. Det beskrivs heller inte de relativt stora avvikelser som finns mellan resultaten från de nationella provbetygen och slutbetygen för årskurs 9.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet så att utvärderingen av Engelska skolan i Linköping utgår från de resultat som uppnås i den lokala verksamheten utifrån läroplan och ämnens kursplaner. Vidare måste rektor säkerställa att elevernas synpunkter och åsikter i större omfattning tas hänsyn till. Huvudmannen måste också i enlighet med läroplanens mål förvissa sig om att eleverna, förutom att svara på enkäter, får möjlighet att delta i det systematiska kvalitetsarbetet.

Författning

4 kap. 4, 7 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Engelska Skolan i Linköping måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Säkerställa att skolan erbjuder eleverna språkval i enlighet med författningarna.

Motivering

Språkval

Enligt skollagen ska det i skolan finnas språkval. Av skolförordningen framgår att en elev, som alternativ till språkval får välja att läsa modersmål, svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk.

Granskningen visar att eleverna i Engelska skolan i Linköping erbjuds att läsa något av språken franska, tyska eller spanska. Av intervju med rektorn framgår också att man kan läsa modersmål som språkval. Av intervjuerna framgår vidare att man en del elever erbjuds svenska som stöd inom ramen för språkvalet. Något erbjudande om undervisning i engelska, svenska som andraspråk och teckenspråk ges inte inom ramen för språkvalet.

Skolinspektionen konstaterar att skolans sätt att erbjuda svenska som stöd inom ramen för språkvalet inte är i enlighet med författningen. Stöd ska erbjudas i alla ämnen som eleven undervisas i och får inte innebära att eleverna inte får tillgång till utbildningen i den omfattning som styrdokumentet anger. Svenska och svenska som andraspråk kan däremot erbjudas som alternativ till ett främmande språk tillsammans med engelska och teckenspråk.

Skolinspektionen bedömer att språkvalet i Engelska skolan i Linköping inte lever upp till kraven i skollagen och skolförordningen och åtgärder behövs därmed.

Författning

10 kap. 7 § skollagen

5 kap. 7–8 §§ och 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Allan Westerdahl och avdelningsjurist Carin Holtz.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).